

انسان به صورت طبیعی به سوی چنین خصلت‌هایی میل دارد و به آن نیز محتاج است؛ مگر اینکه جامعه بر روی آن شخص اثر بگذارد و در نتیجه از چنین خصلت‌هایی دوری کند و در احادیث صحیح نبوی نیز از آن یاد شده است.

تعریف	حکم	خصلت
سنت در سبیل، چیدن و کوتاه کردن آن است بگونه‌ای که اطراف لبها نمایان گردد.	سنت است و تراشیدن آن بصورت کامل مکروه است	[۱] کوتاه کردن سبیل
تراشیدن ریش حرام است و با امر نبوی در رها کردن و پرپشت کردن آن منافات دارد	واجب	[۲] بلند کردن ریش
استفاده کردن از چوب درخت اراک و أمثال آن در نظافت دندان‌ها و این کار در هر وقتی سنت است. در این موارد سنت مؤکد محسوب می‌شود: وضو گرفتن، نماز و ورود به خانه و مسجد، قرائت قرآن، بیدار شدن از خواب، مرگ، هنگام تغییر بوی دهان	سنت مؤکد	[۳] مسواک زدن
شستن بینی بوسیله‌ی وارد کردن آب در آن و سپس بیرون ریختن آن	جزئی از وضو است	[۴] استنشاق آب
چیدن ناخن، زیرا ترک کردن این کار باعث جمع شدن کثیفی در زیر آن می‌شود	سنت است و نباید بیش از ۴۰ روز آن را به تاخیر انداخت	[۵] کوتاه کردن ناخن
تمیز کردن جاهایی که چرک و کثیفی در آن جمع می‌شود مانند خمیدگی‌ها و مفاصل موجود در انگشتان	سنت است	[۶] شستن براجم (قسمت روی مفاصل)
مقصود از بین بردن موهای زیر بغل است حال چه با کندن باشد و چه با تراشیدن و یا غیره؛ بدلیل اینکه تراشیدن این موها باعث تمیزی و از بین رفتن بوی بد این ناحیه می‌شود	سنت است و نباید بیش از ۴۰ روز به تاخیز بیافتد	[۷] کندن موی زیر بغل
مقصود موهایی است که در ناحیه شرمگاه می‌روید می‌توان آن را با غیر از تراشیدن نیز از بین برد مانند موبرهای صنعتی	سنت است و نباید بیش از ۴۰ روز به تاخیز بیافتد	[۸] تراشیدن موهای عانه، استحداد
پاک کردن محل خروج مدفوع و ادرار از بدن و اطراف آن، بوسیله‌ی شستن با آب و یا چیزهای دیگر امثال آن	از آداب قضای حاجت است	[۹] استنجاء
شستن دهان با وارد کردن آب به آن و سپس بیرون ریختن آن	جزئی از وضو است	[۱۰] مضمضه کردن
از عایشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «ده چیز جزئی از فطرت است: کوتاه کردن سبیل و رها کردن ریش و مسواک زدن و استنشاق آب و کوتاه کردن ناخن و شستن براجم و کندن موی زیر بغل و تراشیدن موی عانه و انتقااص آب» زکریا گفت: مصعب گفته است: و دهمین را فراموش کردم مگر اینکه مضمضه باشد. قتیبه افزود، وکیع گفت: "انتقااص آب یعنی استنجاء". به روایت امام مسلم		
مقصود بریدن پوستی است که روی حشفه (سر آلت تناسلی) قرار دارد تا اینکه کثیفی و چرک زیر آن جمع نشود و همچنین شخص بتواند خود را بصورت کامل از ادرار پاک کند.	برای مردان واجب است و در حق بانوان اگر به آن نیاز داشته باشد سنت است	[۱۱] ختنه
از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «پنج چیز جزئی از فطرت است: ختنه کردن...» حدیث، متفق علیه.		

منبع: فتح المعین فی تقریب منهج السالکین و توضیح الفقه فی الدین نوشته‌ی شیخ هیثم سرحان حفظه الله. نسخه‌ی اول ۱۴۴۳